

גליון מספר 3

אור נחמיה

העלון לקהילת יוצאי קוצ'ין {הודו}

יוצא לאור לכבוד הצדיק המקובל האלוף
הרב נחמיה מוטא זצוק"ל
בעידודו ובהכוונתו של מורנו ורבנו הרב יעקב יעקב שליט"א
רב הקהילה ומרא דאתרא של מושב "תעוז".

דבר העורך

אחי זכאי היקר
ראשית גליון זה
עיונו הוצאת גליון זה
הצגה נכונה של חקלאות
ועם הקוראים הנאמנים שלי
הגליון הנכונה יוצא לאור
מאתרנות חסידיהם בהשקטן של
חג השבועות. חג אתן תורה
אשר בו נאמר "ותן עמ ישראל"
וכתבו האפרשים "כאשר אתה
הלב אתה של כן אחי גאון
ונתתם בלונג בני הקהילה
ונצרה לקבל את התורה אתך
שאתה ואחיותי בהצגות זו
נכונה שאתה גליון אפרים את
הנשמה בכל אתר אתר של
קהילתנו ואת אמונתם שאין
מספיקין אפרים אלו רק מוקט
פלונג אצורה נשמה לקבל
הצגות ואפרים הנשמה בכל
אחיות הקהילה ולפיכך אין
פונקט של כל אתר אתר
התורה מאופרות ע"י שולח
אפרים ונצרה אפרים תורה
ואפרים אפרים אפרים

אפרים יוסף

חומרת המחלוקת ומניעתה!

מאמר מאת מורינו ורבינו הר"ג יעקב יעקב שליט"א
מרא דאתרא של מושב תעוז ורב הקהילה

בקרב מכרים וחברים עלולים להתעורר חילוקי דעות, על תפקידו של הפרט ועל
אזלת היד של הכלל, על מחדלי האחד, ועל אנוכיותו של האחר. ישנו גורם אחד
המשותף לכל המחלוקות, והוא: "הרגשת העליונות", שכאשר האדם רואה את
עצמו מיוחד במעלה ו"רק אני יכול", או אז מתעורר הויכוח, אמנם כאשר האדם
אינו מחשיב את עצמו, ומתנהג בענווה, אדם זה כלל לא יגיע לידי מחלוקת.
וההסבר לדבר: שכאשר מתלבה אש המחלוקת, אין אנו זוכרים בד"כ, כיצד היא
פרצה, וכשנעמיק ביסוד המחלוקת, נראה כיצד כה שולי וחסר חשיבות הוא
הגורם למריבה, אבל הנזק שהוא גורם, רב הוא, ועוד שבוער הוא במלא עוזו,
תוך כדי כבישת "שטחי מחיה" חדשים, וסופו ללבנות שנהא בין קרובים ואנשי
משפחה, ומכלה הוא כל חלקה טובה, רחמנא ליצלן. וזאת יש לדעת, שכאשר
הויכוח בא לבטא גאוה והתנצחות, הרי שאף אחד מהצדדים אינו מטה אוזנו
לשמוע את הצד השני, וממילא לעולם לא יתפשרו, ותגבר האיבה בין השניים,
וזוהי מחלוקת שאינה לשם שמים ואין סופה להתקיים. לעומת זאת כאשר
הגורם לויכוח היינו בקשת האמת, אזי סופו להתקיים, שהרי זאת מחלוקת לשם
שמים. המחלוקת היא על פי רוב, מחלה מדבקת, ולפעמים אף מלווה "בחום
גבוה", **הכיצד?** כאשר שני אנשים מתווכחים מסיבות שונות, ובאים אנשים
צדדיים ומתחברים להם, ולכל אחד מהצדדים יש כבר "עדה" המסייעת לו
ומעודדת אותו ב"מלחמת מצוה" זו, וכשהחום מתגבר ועולה, הרי שבשני
המחנות עוברים קולות של רכילות ולשון הרע, וכשאותם אנשים זוכים לרוח
טירה ממרום המסייעת להם לצאת מן המיצר הזה, הרי שהם מתפקחים, ובושים
ונכלמים לשמוע את דברי עצמם על חביריהם - יריביהם המדומים, ואינם
מאמינים שדברים אלו יצאו מפיהם. **לדאבונו הגדול** חיים אנו בדור שבו "אין
הבית שלם", וכולנו עדים למחלוקות כאובות ורוויות מתח, מה נאמר ומה
נדבר? **א"כ מה עושים?** על כל א' וא' מאתנו מוטלת מצוה פרטית: להשלים עם
קרובינו, להתפייס עם אנשי החברה הסובבים אותנו, לכבד כל א', לא להכניס ראשו
בפולמוסים ומחלוקות שאינם קשורים אליו, ללמד זכות על כל יהודי ויהודי,
ולהקדים שלום לכל אדם, ואמרו חז"ל: אפילו אם אתה רואה שלבו עליך {היינו
שכועס או שיש בליבו קפידא עליך} אף על פי כן, הוי מקדים לו שלום שאם
תעשה כך, תגרום שיאהבך, ובירושלמי {פאה, פ"א א'} כתוב על מעלת השלום,
נאמר על דורו של אחאב, שאעפ"י שהיו כולם עובדי ע"ז, היו נמצאים במלחמות,
בזכות שלא היה בהם דילטורין {מלשינים} ולעומת זאת, בדורו של דוד המלך,
אעפ"י שהיו צדיקים היו נופלים במלחמות משום שהיה בהם מלשינים. ואיזו
היא רדיפת השלום? שואל בעל ספר "מעלות המידות", ומשיב: זה המדבר שלום
בשעת מחלוקת, ומבטל כבודו מפני הרבים. ואמר "החפץ חיים" בשם הגאון הרב
חיים מברסק זצ"ל: "ממחלוקת צריך לברוח כמו מאש". **המסקנה המתבקשת**
היא: להתאחד כולם כאיש אחד בלב אחד, ורק ע"י האחדות אפשר להגיע
להצלחות והישגים גדולים בכל התחומים, ו"איש את רעהו יעזור ולאחיו יאמר
חזק" ע"י נתינת עצה טובה לזולת, עזרה הדדית, ולפעול בכוחות משותפים כי
זה הערובה להגיע לפתרון בעיות וקשיים, וה' הטוב יראה בעניינו, וישלח לנו
משיחנו ויגאלנו גאולה שלמה במהרה בימינו, אכ"ר.

אור נחמיה

אגוד קהילות יוצאי קוצ'ין

טלפון מערכת: 0527-629249

כתובת המשרד: רח' קלישר 5 ב"ב

מיקוד 51388

דוא"ל: ORNM12@walla.com

ניתן לשלוח הערות, תגובות, ומודעות

אין לטלטל בשבת במקום שאין ערוב!

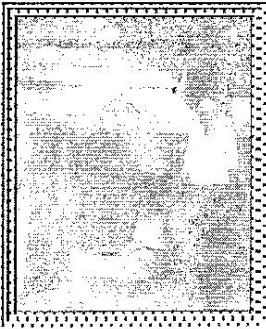
© כל הזכויות שמורות למ"ל

עלי עשור ועלי קוצ'ין

בתי הכנסת של עדת בני קוצ'ין

מפרי עטו של מר יוסף אורן נ"י {תעוץ}

במחזור קוצ'ין עמדו על תילם מתקופה האחרונה, שמונה בתי כנסת גדולים ומפוארים. בעיר קוצ'ין עצמה, עמדו שלושה בתי כנסת, בית הכנסת "קדומבאגום", בית הכנסת "טקמבאגום", וביה"כנ "פרדסי", כמו כן בעיר ארנקולם עמדו שני בתי כנסת, בעירה פארנר - בית כנסת אחד, בעירה מאלה

אורחים נכבדים אשר תרמו לבית הכנסת כל השנה, לא זכו להכלל בהטבה הנ"ל, דבר אשר גרם במשך השנים להרבה ריב ומדון בין חברי הקהילה. כמו כן הרבה ענינים אישיים וחברתיים נידונו באסיפה הכללית, לעיתים הופיעו בפני קני העדה אף גויים הן גברים והן נשים לדון כנגד היהודים. סדר פסק הדין היה כך: זקן העדה מכריז על ההחלטה, לאחר שהתייעץ עם זקנים נוספים, ועם "הנאמנים" של הקהילה. בין יתר פסקי הדין ניתן למצא פסקי דין יהודיים מובהקים כדוגמת: קנס, עונש שלוש עשרה

מלקות {כמניין "זהו רחום"}, ומי שעשה פשעים חמורים כגון: גניבה וכל שכן גניבת כלי קודש ומכירתם, חילול שבת בפרהסיא, ניאוף, וכו', הרי שהיה העבריין בחרם, דהיינו מנודה מהחברה, לא עומדים עמו בקשרי מסחר, אין עורכים לבניו ברית מילה בבית הכנסת, אין קוברים את קרוביו וכו', [וחרם זה כוחו יפה אף למי שלא קיבל עליו את הכרעת "בית הדין"]. ורק לאחר שהמוחרם הביע חרטה גמורה על מעשיו, בכתב או בעדים וקיבל על עצמו שלא ישוב עוד לכסלה, ויעזב החטא ההוא, ואף קיבל על עצמו קנס מיוחד,

או אז נערך "סדר התרת הנדר", ע"י הזקנים. אם נתגלו חילוקי דעות בין בתי הכנסת השונים, נערכה אסיפה כללית גדולה, המונה ארבעה נציגים מכל בית כנסת, [מתוך השמונה קהילות שהיו]. ולאחר שמיעת הטענות ניתן פסק הדין בכתב, ועל כל נציג הייתה מוטלת האחריות לפרסמו, במוצאי שבת בבית הכנסת אליו הוא משתייך. {3 שרותי דת - כנהוג בכל תפוצות ישראל, נתנו שרותי דת מטעם בית הכנסת, כגון: מקום תפילה, עריכת חתונה, ברית מילה, שחיטה, שרותי קבורה, תלמודי תורה וכו'. ההכנסות לבית הכנסת התבססו על תרומות ממכירת המצוות של שבת וחג, עריכת "מי שברך", תשלום מיוחד לעריכת חתונה, תשלום מיוחד לעריכת חליצה, לעריכת גרושין, ועבור אישורים שונים ונדרים, כמו כן הכנסות מהרכוש המשותף: אדמות, חנויות ונכסים אחרים. סוף דבר - בית הכנסת היווה, אמצעי המגשר והמאחד את כל בני הקהילה, די אם נאזכר שרק שם ניתן למצא את כל תאריכי הלידה ולהבדיל של הפטירה של כל יחיד בקהילה, וכן אילן יוחסין של המשפחה, ולמעשה בית הכנסת היה מעין ממשל מקומי נוסף על הממשל הכללי של העיר והמדינה. [בפעמים הבאות נביא בע"ה את סיפורם של כל שמונת הקהילות שהיו במחזור קוצ'ין].

בית הכנסת "האדריס" - קוצ'ין

- בית כנסת א', ובעירה צ'נמנגלם - בית כנסת א'. הפרוש המילולי של בתי הכנסת בעיר קוצ'ין: "קדומבאגום", "טקמבאגום",

הינו: הצד הדרומי והצד הצפוני של הנהר, בתי הכנסת בקוצ'ין מילאו

שלושה תפקידים מרכזיים והם: 1) בית הקהילה: נכסי כל ההקדש של הקהילה התנהלו במסגרת ציבורית, מעין עמותה, כפי שאנו מכירים היום, עם סמכות ציבורית ומשפטית רחבה, ואחריות של כל הנכסים המשותפים לפי החוק המקומי. כל חבר

בקהילה היה זכאי להנות מהשרותים שניתנו ע"י העמותה. ראוי לציין שבמידה וניתגלו חילוקי דעות בין היהודים בעניני רכוש וכדומה, הכל בא לברור עפ"י ההלכה היהודית, ובהרבה מקרים גם שופטי בתי הדין היהודים, ציטטו בפסקי הדין מובאות מן התלמוד, הרמב"ם והשולחן ערוך.

2) עדת: מסגרת חברתית, דתית, שבראשה עמדו זיקני העדה. הקהילה נקראה: "יוגם", והיחיד בקהילה נקרא: "יוגקין". בראש הקהילה עמד הזקן הראשי, הקשיש מכל יחידי בתי

הכנסת, ובתפקיד זה עמד עד יום מותו. על ידי הזקן מונו "הנאמנים" [קאיקרן], והם אלו שניהלו בפועל את רכוש בתי הכנסת. מספר "הנאמנים" היה בד"כ משלושה עד שבעה חברים. הנאמנים היו חייבים לנהל ספרי חשבונות: חשבון הוצאות והכנסות יום יומי, ולפחות פעמיים בשנה נמסר דו"ח לקהילה, לפני פסח ולפני ראש השנה, והיחידים בקהילה היו צריכים לאשר את המאזנים. אחת לשנתיים או לשלוש שנים, בוחרים מחדש "נאמנים" לניהול תקופה חדשה נוספת. האספות הכלליות נעשו בבית הכנסת במוצאי שבת, לאחר תפילת ערבית {לפני שיר למעלות, והקדיש של עלינו לשבת. לעיתים בני הקהילה היו ממנים "נאמן" גוי, דבר שנבע מאי אחדות והסכמה של בני הקהילה באשר למינוי הנאמנים. באשר לזכות הבחירה של הנאמנים, הדבר היה ברור שרק מי שנחשב כחבר בקהילה {"גממי"} רשאי לבחור, ואורחים או דיירי הסביבה אשר פוקדים לעיתים את בית הכנסת, אינם רשאים לבחור או להיבחר. במסגרת השרותים שסיפק בית הכנסת היתה מסגרת של עזרה לניזוקים ומיעוטי יכולת, במיוחד לפני החגים קרי: פסח וראש השנה, בהם חולקו סכומי כסף נכבדים, וזאת צריך לדעת, שכספים אלו ניתנו לחברי הקהילה בלבד ואפילו

העלון יו"ל לע"נ המנוח: יצחק בן יוסף ואשתו: אסתר בת שרה, תהא נשמתם צרורה בצרור החיים

מהנעשה בקהילתנו

הכנסת ספר תורה במושב תעוז, לע"נ המ' זאב אליהו ז"ל.

שליט"א הביא בדרשתו טעמים למצות כתיבת ס"ת, (ראה במסגרת נפרדת) ואף דיבר בשבח הנפטר, וכמו"כ הודה בשם הקהילה לבני המשפחה על שזיכוננו להשתתף בשמחה של המצווה. כמו"כ דרש הרב ישראל וויס שליט"א, הרה"ר לצה"ל, שדיבר על פרשת השבוע, ואף שבח את הנפטר, אשר הכירו בהיכרות אישית בתקופה בה שרתו יחדיו. את

הטקס הנחה בטוב טעם הרב הרצל אליהו שליט"א שאף הוא שבח את הנפטר, כמו"כ נשא דברים מר חיים דואק (מפקד היחידה לשעבר) אשר העלה וזכרונות מהתקופה ההיא. לאחר מכן התקיימה סעודת מצווה ע"י בני המשפחה ב"בית העם" של המושב. קהל רב השתתף בשמחה: אנשי צבא, חברים ורבים מבני הקהילה. את המערך הארגוני והלוגיסטי של האירוע נטל על שכמו הבן: עמנואל

אליהו ושאר בני המשפחה. משפחת אליהו נ"י תורמים מהונם לעילוי נשמת זאב ז"ל ובין יתר פעולותיהם הברוכות אף תרמו ספריה מפוארת הכוללת ספרי קודש חדשים לביהכנ"ס "המרכזי" וכמו"כ תרמו תיבה מפוארת לביהכנ"ס "בית אל" ואף תרמו עלות שיפוץ נרתיק לס"ת עתיק בביהכנ"ס הנ"ל. נברך את המשפחה הכבודה, על שזיכוננו במצווה יקרה זו, שיצליחו בכל מעשה ידיהם, וירוו נחת מיוצאי חלציהם, מתוך בריאות איתנה, אמן!

ביום ראשון י"ב בכסלו התשס"ד התקיים אירוע מרשים של הכנסת ספר תורה לבית הכנסת "המרכזי" במושב תעוז, הספר המהודר נתרם ע"י מר אברהם אליהו נ"י ורעייתו שרה תחי', לע"נ בנם יקירם זאב אליהו ז"ל. לצורך האירוע הוקם מאהל גדול ע"י המשפחה על מנת לקלוט את האורחים הרבים אשר באו לכבודה של תורה ולכבוד הנפטר והמשפחה. הטקס החל בתפילת

מנחה ברוב עם, ולאחר מכן כתיבת אותיות אחרונות בס"ת, מורינו הרב יעקב יעקב שליט"א רבה של מושב תעוז, כובד במצות הכתיבה כמו כן כובדו: חזן ביהכנ"ס "המרכזי" אליהו מאיר נ"י, חזן ביהכנ"ס "בית אל" מנחם אברהם נ"י, האב: אברהם אליהו נ"י, האח: עמנואל אליהו, מפקדים וחברים. בשעה 15:45 לערך, החלה התהלכה מבית המשפחה (משק 54), לכיוון בית הכנסת. התהלכה יצאה בשירים וריקודים לכבודה של

תורה, ולצורך כך אף הושכר רכב מיוחד המעוטר בשלל אורות, אשר ממנו בקעו שירים וקטעי חזנות, דבר אשר גרם לשמחה מרובה והרגשה מרוממת למשתתפים. כמו"כ במהלך התהלכה התקיים מכירת הזכות להגבהת ספר התורה ורבים מבני הקהילה נטלו חלק בשמחה של המצווה. לאח"מ הגיעה השיירה לביהכנ"ס, וברגשי כבוד הוכנס הספר להיכל. לביהכנ"ס דרשו הרבנים החשובים בשבח ספר התורה ובשבח הנפטר. המרא דאתרא הרב יעקב

מר אברהם אליהו עם ספר התורה

קווים לדמותו

את חינוכו החל זאב בגן הילדים של מושב תעוז. את לימודיו היסודיים למד בבית"ס "מתתיהו" במושב צלפון ואת לימודי התנ"ך בבית"ס "אבן הצדק" במושב נחם. עם סיום לימודיו התגייס לצה"ל בתפקיד משטח כשירות וסול שירות. חתם קבץ בתפקיד הנ"ל עד שאלף ארבעת פס"ר אמר. זאב ז"ל היה בחור צלול ואלו איש נעים הליכות האקטיבי במילות וצחק אצל זאב ז"ל בפית פתוח האכזרי אורחים. וינק משח ילדותו את הצדקה לזכות תכונה זו באלה הן ביחס לחבריו ואחייניו. והן לפני המשפחה בציורים מקיפים בהם בני המשפחה חלו. ואייז עם היוצא הצעיר לא שקט. ולא חסך זמן מאמץ וכסף על מנת לעזור לחברה שיגדל.

ת.צ.צ.ב.

רשומות מתוך דרשת הרב יעקב שליט"א!

כתוב בפסוק: "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל" (דברים לא יט), ומפסוק זה מסיק הרמב"ם (הל' ס"ת פ"ז ה"א) שמצוות עשה על כל איש ואיש מישראל לכתוב ס"ת לעצמו! ומקשה הרב: מדוע צריך כל יחיד ויחיד מישראל לכתוב ס"ת לעצמו? מדוע לא די בס"ת שקיבל אדם בירושה, ומצריכים אותו לכתוב ס"ת לעצמו? ומבאר הרב עפ"י הספר "דרכי מוסר" - שבציווי התורה טמון יסוד עצום בשמירת התורה, שלא די בזה שהאדם קיבל את התורה בירושה אבותיו, משום שדבר זה בבחינת "מצוות אנשים מלומדה", ורק כאשר האדם יטרח ויכתוב לעצמו ס"ת אז התורה תהא חדשה אצלו, ויקיימה בחשק וברצון. ובהמשך דבריו אמר הרב: "שזיכנו להכניס ס"ת מהודר להיכל בביהכנ"ס לע"נ זאב אליהו ז"ל, הנה התורה היא בבחינת אור כנאמר: "כי נר מצווה ותורה אור" אם כן אור התורה כאור הנר, וידוע שאור הנר מאיר את נשמת האדם כנאמר: "נר ה' נשמת אדם", וא"כ ס"ת זה שזכו המשפחה להכניסו, וודאי שמאירה את נשמתו של זאב ז"ל, כי זאב המשיך את מסורת אבותיו, ואת החינוך שקיבל בבית, ואף ראה את התורה לנגד עיניו שאסור לסור ממנה ימין ושמאל. ולסיום הודה הרב למשפחת אליהו.

מן הגורן ומן היקב..

העלון מופץ בכ 1000 עותקים ומגיע לרוב מחוזי קהלתנו, וזיכוי הרבים הוא לאין שיעור, אשר על כן אנו פונים לציבור היקר :

א { להודיע על מאורעות שמחות ולהבדיל על אזכרות והלויה,

ב { קהילה אשר מסיבה כלשהיא לא הגיע העלון למחוזם, נא לעדכננו,

ג { כל המעוניין להנציח קרובים לע"נ ולהבדיל להצלחה ורפואה, במסגרת זו אף ניתן לקיים יום לימוד מיוחד ביום השנה, בהשתתפות דרשן ומגיד שיעור,

בית הוראה !!!
שאלות בהלכה בבית מו"ר הרה"ג
ר' יעקב יעקב שליט"א
בכל יום בין השעות
20:00 - 22:30
בטל': 02-9911655

בס"ד, הצלחנו להשיג כמות מצומצמת של :

ערבה חבוטה

סגולה נפלאה לשמירה מתאונות וסכנות!
וכמו שכתב הגר"ח פלאג' בספרו "מועד לכל חי":
"יקח אצלו הושענה שלו בדרך או שידע בברור באיזה מקום מוטמן בביתו וכשיזכור בשעת סכנה יעיל!"
לברורים נא לפנות למערכת!

ניתן להשיג את הסלון אופ
נחמיה ישיבת אמתכם, אביפופים
פנו לא מעכ

מאי טעמא? - באורים על מנהגי קהילה.

אחד המנהגים הנהגים בקהילתנו בחג השבועות, הוא זריקת או חלוקת "הצ'קונדה" (היינו כדורי בצק קטנטנים, העשויים מקמח וסולת, סוכר, וקוקוס, המטוגנים בשמן), בזמן אמירת האזהרות. פנינו למורינו ורבנו המרא דאתרא, ע"מ לסבר את אוזנינו בטעם הדבר, **ולהלן תשובתו:** הגמרא {מ"ס ר"ה ט"ז ע"ב}: תניא א"ר יהודה משום ר"ע, מפני מה אמרה תורה: "הביאו שתי הלחם בעצרת" {חג שבועות}?, מפני שעצרת זמן פרות האילן הוא, אמר הקב"ה הביאו לפני שתי הלחם בעצרת, כדי שיתברכו לכם פרות האילן, עד כאן לשון הג"מ. ולאורה מתעוררת שאלה, הרי שתי הלחם עשויים מחיטה, א"כ איך אומרת הג"מ שהקב"ה אומר: הביאו לפני שתי הלחם העשויים מחיטה כדי שיתברכו פרות האילן? היה צריך להכתב הביאו לפני דבר העשוי מפרות האילן כדי שיתברכו? אלא שנראה להסביר בס"ד, שאמר הקב"ה הביאו שתי הלחם, היינו להביא דבר העשוי מחיטים אבל דומה הוא לפרות האילן ובעבור זה יזכו הפרות לברכה, ולפי זה מובן מנהגינו הרמוז במקורות שהרי אנו מביאים לפניו יתברך {לבית הכנסת}, דבר העשוי מחיטה ודומה בצורתו ותבניתו לפרות האילן {היינו "הצ'קונדה" שדומה לפירות קטנים}. ואימתי בחג השבועות {העצרת}. ומה שנוהגים לזרוק ולחלק לפני הילדים היינו כדי שיתברכו פרות האילן {הילדים}.

העלון יו"ל בסיוע "נגריית סימון"

ביצוע עבודות נגרות ברמה גבוהה,
מטבחים קלאסיים וארונות, ספריות ועוד
מחירים נוחים ושרות מהיר!
פלא: 052-672893

לבקשת הרבים!

לבקשת הארגון, נעתר מו"ר הרב יעקב שליט"א לערוך:

שבת התוועדות!

בקהילותינו די בכל אתר!

השבת תכלול שירות ובקשות עפ"י מנהגי העדה. בשלוב דברי תורה מרוממים מאת מורינו, קהילה המעוניינת ליזום שבת נפלאה זו נא להתקשר למערכת.